

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Вікова та педагогічна психологія

спеціальність	«Професійна освіта» (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	факультет	Факультет менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Борюшкіна Оксана Володимирівна

Вища освіта – соціолог, психолог, спеціальність – соціолог, психолог, соціальний працівник, викладач соціальних та управлінських дисциплін.

Науковий ступень – кандидат соціологічних наук - 22.00.04 - Спеціальні та галузеві соціології

Досвід роботи – більше 22 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Авторка навчально-методичних вказівок для семінарських робіт, самостійної роботи та контролю знань здобувачів вищої освіти з курсу «Психологія особистості»;
- Міжнародний сертифікат науково-педагогічного стажування в Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow, Poland (Республіка Польща) у період з 17.05.2025 - 22.05.2025 року в обсязі 6 кредитів (180 годин)
- Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації «Освіта як індикатор суспільного розвитку: теоретико-практичний курс», 02.10.2023-12.11.2023, м. Харків) (180 годин)
- Учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0677753935

електронна пошта

psuh@ukr.net

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей для професійної діяльності за спеціальністю 015 Професійна освіта
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредитів ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин семінарських; підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасна підготовка до семінарських занять, виконання практичних завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Програмні результати навчання	ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою. ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.
	ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ФК 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення. ФК 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.		

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Соціальна робота у системі соціальних технологій

Лекція 1.	Предмет, завдання та методи вікової і педагогічної психології	ПЗ 1	Предмет і структура вікової та педагогічної психології Основні категорії та поняття Методи психолого-педагогічних досліджень Зв'язок з іншими науками	Самостійна робота	Основні етапи розвитку вікової психології як науки Порівняльний аналіз теорій психічного розвитку (Ж. Піаже, Л. Виготський, Е. Еріксон) Роль спадковості та середовища у психічному розвитку особистості Вікові кризи: сутність, причини та особливості прояву Психологічні особливості розвитку дітей дошкільного віку Психологія молодшого школяра: пізнавальні процеси та мотивація Психологічні особливості підліткового віку та проблеми соціалізації Юнацький вік: формування самосвідомості та життєвих цінностей Психологічні особливості дорослої особистості Мотивація навчальної діяльності: види та методи формування Психологічні механізми засвоєння знань, умінь і
Лекція 2	Психічний розвиток особистості: закономірності та рушійні сили	ПЗ 2	Поняття психічного розвитку Фактори розвитку (біологічні та соціальні) Теорії психічного розвитку Кризи вікового розвитку		
Лекція 3.	Психологічні особливості розвитку особистості у різні вікові періоди	ПЗ 3	Дитинство: особливості розвитку Підлітковий вік: психологічні характеристики Юнацький вік: становлення особистості Дорослість і самореалізація		
Лекція 4.	Психологія навчання: процеси	ПЗ 4	Сутність і структура навчання		

	засвоєння знань		Пізнавальні процеси у навчанні Мотивація навчальної діяльності Формування умінь і навичок		навичок Роль емоцій та уваги у навчальному процесі Сучасні підходи до активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти
Лекція 5.	Психологія виховання та формування особистості	ПЗ 5	Поняття виховання та його психологічні основи Соціалізація особистості Цінності та моральний розвиток Роль середовища у вихованні		Психологічні основи формування критичного мислення Виховання особистості: психологічні механізми та фактори впливу Соціалізація особистості в освітньому середовищі
Лекція 6.	Психологія педагогічної діяльності та особистості педагога	ПЗ 6	Аналіз виховних ситуацій Дослідження ціннісних орієнтацій Розробка виховних стратегій		Психологічні аспекти педагогічного спілкування Конфлікти в освітньому процесі та способи їх подолання
		ПЗ 7	Структура педагогічної діяльності Професійні якості педагога Педагогічне спілкування Психологічне вигорання		Професійно важливі якості сучасного педагога Психологічне вигорання педагога та шляхи його профілактики
		ПЗ 8	Самодіагностика педагогічних якостей Аналіз стилів педагогічного спілкування Розробка заходів профілактики вигорання		
		ПЗ 9	Аналіз стилів педагогічного спілкування (авторитарний, демократичний, ліберальний) Розв'язання конфліктних педагогічних ситуацій (кейс-метод) Вправи на розвиток комунікативних навичок і емпатії Оцінка психологічного клімату в навчальній групі		

ПЕРЕЛІК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

Вікова психологія : навч. посіб. — Київ : Академвидав, 2019. - 384 с.
 Максименко С. Д. Загальна психологія : підручник. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. - 272 с.
 Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник. - Київ : Кондор, 2015. - 469 с.
 Костюк Г. С. Вікова психологія : навч. посіб. - Київ, 2017. - 304 с.
 Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : підручник. - Київ : Либідь, 2018. - 560 с.
 Дуткевич Т. В. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. - Київ : Центр учбової літератури, 2017. - 256 с.
 Зайченко І. В. Педагогічна психологія : підручник. — Київ : Ліра-К, 2016. — 416 с.
 Синьов В. М., Ярмола Н. А. Педагогічна психологія : навч. посіб. - Київ : Вища школа, 2019. - 312 с.
 Трофімов Ю. Л. Психологія : підручник. - Київ : Либідь, 2018. - 560 с.
 Вітенко І. С. Основи психології : навч. посіб. - Київ : КНТ, 2016. - 256 с.

Допоміжна

Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 2 / Н. І. Моїсєєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. Г. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко ; Держ. біотехнол. ун-т. - Харків : [б. в.], 2025. - 345 с.
 Глосарій з професійної освіти (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : слов. для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Проф. освіта (аграрне виробництво, переробка с.-г. продукції та харчові технології). Ч. 1 / Н. І. Моїсєєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. О. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко. - Харків : ДБТУ, 2025. - 400 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумковий контроль	100-бальна, національна ECTS	до 50	50% від підсумкової оцінки за навчальний курс (залік)
Поточний контроль	100-бальна накопичувальна	до 50	якість та активність роботи на лекційному занятті (участь у дискусії тощо)
			якість та активність роботи на практичному або семінарському занятті (виконання завдань, участь у дискусії)
			якість виконання завдань у межах самостійної роботи
			якість виконання індивідуального завдання

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.